

Kratki sadržaj

Sadržaj	vii
Predgovor	xx
1. Uvod	1
Dio 1. Teorija međunarodne trgovine	9
2. Svjetska trgovina: pregled	10
3. Proizvodnost rada i komparativna prednost: rikardijanski model	24
4. Resursi, komparativna prednost i raspodjela dohotka	50
5. Standardni model trgovine	84
6. Ekonomije obujma, nesavršena konkurencija i međunarodna trgovina	110
7. Međunarodna kretanja faktora proizvodnje	148
Dio 2. Vanjskotrgovinska politika	175
8. Instrumenti trgovinske politike	175
9. Politička ekonomija trgovinske politike	207
10. Trgovinska politika zemalja u razvoju	243
11. Nesuglasice oko trgovinske politike	259
Dio 3. Tečajevi i makroekonomija otvorenog gospodarstva	277
12. Računovodstvo nacionalnog dohotka i platna bilanca	278
13. Tečajevi i devizno tržište: Imovinski pristup	306
14. Novac, kamatne stope i tečajevi	338
15. Razine cijena i tečaj u dugom roku	369
16. Proizvodnja i tečaj u kratkom roku	407
17. Fiksni tečajevi i devizne intervencije	447
Dio 4. Međunarodna ekonomska politika	485
18. Međunarodni monetarni sustav, 1870.-1973.	486
19. Makroekonomska politika i koordinacija u uvjetima fluktuirajućeg tečaja	516
20. Optimalna valutna područja i europsko iskustvo	548
21. Globalno tržište kapitala: Rezultati i problemi ekonomske politike	576
22. Zemlje u razvoju: rast, kriza i reforma	602

vi Kratki sadržaj

Matematički dodaci	641
Dodatak 4. poglavlju: Model faktorskih proporcija	642
Dodatak 5. poglavlju: Svjetsko gospodarstvo koje trguje	646
Dodatak 6. poglavlju: Model monopolističke konkurencije	655
Dodatak 21. poglavlju: Averzija prema riziku i međunarodno razlučivanje portfelja	657
Zahvale	664
Kazalo	665

Sadržaj

Predgovor	XX
1 Uvod	1
Čime se bavi međunarodna ekonomija?	3
Koristi od trgovine	3
Obrazac trgovine	5
Koliko trgovati?	5
Bilanca plaćanja.....	6
Određivanje tečaja	6
Koordinacija međunarodno-trgovinske politike	7
Međunarodno tržište kapitala	7
Međunarodna ekonomija: trgovina i novac	8
Prvi dio Teorija međunarodne trgovine	9
2 Svjetska trgovina: pregled	10
Tko s kim trguje?	11
Važnost veličine: gravitacijski model	11
Logika gravitacijskog modela	13
Korištenje gravitacijskog modela: u potrazi za nepravilnostima	14
Trgovinske zapreke: udaljenost, ograničenja i državne granice	15
Promjenjivi obrazac svjetske trgovine	17
Da li je svijet postao manji?	17
Čime trgujemo?	19
Multinacionalne kompanije i eksternalizacija	20
Da li stara pravila još uvijek vrijede?	21
Sažetak	22
3 Proizvodnost rada i komparativna prednost: rikardijanski model	24
Koncept komparativne prednosti	25
Jednofaktorsko gospodarstvo	26
Proizvodne mogućnosti	26
Relativne cijene i ponuda	27
Trgovina u jednofaktorskom svijetu	28
Određivanje relativnih cijena nakon trgovine	29
OKVIR: Komparativna prednost u praksi: Slučaj Babea Rutha	31
Koristi od trgovine	33
Numerički primjer	34
Relativne nadnice	35
OKVIR: Gubici zbog nepostojanja trgovine	36
Pogrešne predodžbe o komparativnoj prednosti	36
Produktivnost i konkurencija	37
Argument prosjačkog rada	37
OKVIR: Da li nadnice odražavaju proizvodnost?	38
Izrabljivanje	39
Komparativna prednost s više dobara	40
Postavljanje modela	40

Relativne nadnice i specijalizacija	40
Određivanje relativnih nadnica u modelu s više dobara	42
Uključivanje transportnih troškova i dobara kojima se ne trguje	43
Empirijski dokazi rikardijanskog modela	45
Sažetak	47

4 Resursi, komparativna prednost i raspodjela dohotka 50

Model s dva gospodarstva	51
Cijene i proizvodnja	51
Izbor kombinacije inputa	54
Cijene čimbenika proizvodnje i cijene dobara	55
Resursi i proizvodnja	57
Učinci međunarodne trgovine dvofaktorskih gospodarstava	61
Relativne cijene i obrazac trgovine	61
Trgovina i raspodjela dohotka	63
Izjednačavanje cijena faktora	64
Trgovina i raspodjela dohotka u kratkom roku	66
ANALIZA SLUČAJA: Trgovina Sjevera i Juga i nejednakost dohotka	66
Politička ekonomija trgovine: uvodno razmatranje	68
Preispitivanje koristi od trgovine	68
Optimalna trgovinska politika	70
Raspodjela dohotka i politika o trgovini	71
Empirijski dokazi Heckscher-Ohlinovog modela	71
OKVIR: Raspodjela dohotka i začeci teorije trgovine	72
Testiranje Heckscher-Ohlinovog modela	72
Implikacije testova	76
Sažetak	76
Dodatak: Cijene faktora, cijene dobara i izbor inputa	80
Izbor načina proizvodnje	80
Cijene dobara i cijene faktora	82

5 Standardni model trgovine 84

Standardni model trgovinskog gospodarstva	85
Proizvodne mogućnosti i relativna ponuda	85
Relativne cijene i potražnja	86
Učinci promjena uvjeta trgovanja na blagostanje	89
Određivanje relativnih cijena	89
Ekonomski rast: pomak RS krivulje	89
Rast i granica proizvodnih mogućnosti	90
Relativna ponuda i uvjeti trgovine	91
Međunarodni učinci rasta	92
ANALIZA SLUČAJA: Da li je rast novo	
 industrijaliziranih zemalja naškodilo razvijenim zemljama?	93
Međunarodni transferi dohotka: pomak krivulje RD	95
Problem transfera	95
Učinci transfera na uvjete trgovanja	96
Mogućnost postojanja učinaka transfera na uvjete trgovine	97
ANALIZA SLUČAJA: Problem transfera i azijska kriza	98
Carine i izvozne subvencije: istodoban pomak krivulja RS i RD	99
Učinci carine na relativnu potražnju i ponude	99
Učinci izvozne subvencije	100
Posljedice učinaka uvjeta trgovine: tko dobiva, a tko gubi?	101

Sažetak	103
Dodatak: predstavljanje međunarodne ravnoteže krivuljama ponude	107
Izvođenje krivulje ponude	107
Međunarodna ravnoteža	108

6 Ekonomije obujma, nesavršena konkurencija i međunarodna trgovina 110

Ekonomije obujma i međunarodna trgovina: pregled	111
Ekonomije obujma i tržišna struktura	112
Teorija nepotpune konkurencije	113
Monopol: kratak osvrt	113
Monopolistička konkurencija	116
Ograničenja modela monopolističke konkurencije	120
Monopolistička konkurencija i trgovina	121
Učinci povećanja veličine tržišta	121
Koristi integriranja tržišta: numerički primjer	123
Ekonomije obujma i komparativna prednost	125
Značaj intraindustrijske trgovine	128
Zašto je intraindustrijska trgovina važna?	129
ANALIZA SLUČAJA: Intraindustrijska trgovina u akciji:	
Sjeverno-američki automobilski sporazum iz 1964. godine	130
Damping	131
Ekonomija dampinga	131
ANALIZA SLUČAJA: Antidamping kao protekcionizam	134
Recipročni damping	135
Teorija eksternih ekonomija	136
Specijalizirani ponuđači	136
Udruženo tržište rada	137
Prelijevanje znanja	138
Eksterne ekonomije i rastući prinosi	139
Eksterne ekonomije i međunarodna trgovina	139
Eksterne ekonomije i obrazac trgovine	139
Trgovina i blagostanje s eksternim ekonomijama	140
Dinamički rastući prinosi	141
OKVIR: Ekonomija Tinseltowna	143
Sažetak	143
Dodatak: Određivanje graničnih prihoda	147

7 Međunarodna kretanja faktora proizvodnje 148

Međunarodna mobilnost rada	149
Model s jednim dobrom i bez faktorske mobilnosti	149
Međunarodna mobilnost rada	151
Proširenje analize	152
ANALIZA SLUČAJA: Izjednačavanje nadnica u vrijeme velikih migracija	153
ANALIZA SLUČAJA: Imigracija i gospodarstvo SAD-a	154
Međunarodno zaduživanje i pozajmljivanje	155
Međuvremenske proizvodne mogućnosti i trgovina	155
Realna kamatna stopa	156
Međuvremenska komparativna prednost	157
Izravna strana ulaganja i multinacionalne kompanije	157

OKVIR: Da li tokovi kapitala u zemlje u razvoju štete radnicima u zemljama s visokim nadnicama?	158
Teorija multinacionalnih kompanija	159
Multinacionalne kompanije u praksi	161
ANALIZA SLUČAJA: Izravna strana ulaganja u Sjedinjene države	162
OKVIR: Primjer loše izravne strane investicije	164
Sažetak	164
Prvi dodatak: Izračun ukupne proizvodnje pomoću krivulje graničnog proizvoda?	168
Drugi dodatak: Više o međuvremenskoj trgovini	170

Drugi dio **Vanjskotrgovinska politika** **175**

8 Instrumenti trgovinske politike **176**

Osnovna analiza carine	176
Ponuda, potražnja i trgovina u jednoj industriji	177
Učinci carine	179
Mjerenje iznosa zaštite	180
Troškovi i koristi od uvođenja carine	182
Potrošački i proizvođački probitak	182
Mjerenje troškova i koristi	184
Ostali instrumenti trgovinske politike	186
Izvozne subvencije: teorija	186
ANALIZA SLUČAJA: europska jedinstvena poljoprivredna politika	187
Uvozne kvote: teorija	188
ANALIZA SLUČAJA: uvozna kvota u praksi: američki šećer	190
Dobrovoljna ograničenja izvoza	191
ANALIZA SLUČAJA: dobrovoljno ograničenje izvoza u praksi: japanski automobili	192
Uvjeti lokalnog sadržaja	193
Ostali instrumenti trgovinske politike	193
OKVIR: Američki autobusi, proizvedeni u Mađarskoj	194
Učinci trgovinske politike: sažetak	194
Sažetak	195
Prvi dodatak: analiza carine u općoj ravnoteži	199
Carina u maloj zemlji	199
Carina u velikoj zemlji	201
Drugi dodatak: Carine i uvozne kvote u prisutnosti monopola	203
Model sa slobodnom trgovinom	203
Model s carinom	204
Model s uvoznom kvotom	205
Usporedba carine i kvote	205

9 Politička ekonomija trgovinske politike **207**

Argumenti za slobodnu trgovinu	208
Slobodna trgovina i efikasnost	208
Dodatne koristi od slobodne trgovine	209
Politički argument za slobodnu trgovinu	210
ANALIZA SLUČAJA: Koristi od 1992. godine	211
Argumenti nacionalnog blagostanja protiv slobodne trgovine	213
Argument uvjeta trgovine za carinu	213
Argument neuspjeha domaćeg tržišta protiv slobodne trgovine	214
Koliko je uvjerljiv argument neuspjeha domaćeg tržišta?	216

Raspodjela dohotka i trgovinska politika	217
Izborna konkurencija	218
Zajedničko djelovanje	219
OKVIR: Političari na prodaju: dokazi iz devedesetih	220
Modeliranje političkog postupka	220
Tko je zaštićen?	221
Međunarodni pregovori i trgovinska politika	223
Prednosti pregovora	224
Kratka povijest međunarodnih trgovinskih sporazuma	225
Urugvajska runda	227
Liberalizacija trgovine	227
Od GATT-a do WTO-a	228
Koristi i troškovi	229
OKVIR: Rješavanje jednog spora- i stvaranje novog	230
ANALIZA SLUČAJA: Testiranje WTO-ovog metala	231
Preferencijalni trgovinski sporazumi	232
OKVIR: Zona slobodne trgovine naspram carinskoj uniji	233
OKVIR: Imaju li trgovinske povlastice smisla?	234
ANALIZA SLUČAJA: Skretanje trgovine u Južnoj Americi	235
Sažetak	236
Dodatak: Dokaz da je optimalna carina pozitivna	240
Potražnja i ponuda	240
Carina i cijene	240
Carina i domaće blagostanje	241

10 Trgovinska politika zemalja u razvoju **243**

Industrijalizacija supstitucijom uvoza	244
Argument mlade industrije	244
Poticanje prerađivačke industrije zaštitom	246
ANALIZA SLUČAJA: Kraj nadomještanja uvoza u Čileu	248
Rezultati poticanja prerađivačke industrije: problemi industrijalizacije supstitucijom uvoza	248
Trgovinska liberalizacija od 1985. godine	250
Izvozno orijentirana industrijalizacija: istočno azijsko čudo	252
Činjenice azijskog rasta	252
Trgovinska politika u HPAE	253
OKVIR: Kineski gospodarski procvat	254
Industrijska politika u HPAE	255
Ostali čimbenici rasta	256
Sažetak	256

11 Nesuglasice oko trgovinske politike **259**

Suptilni argumenti za aktivističku trgovinsku politiku	260
Tehnologija i ekternalije	260
Nesavršena konkurencija i strateška trgovinska politika	262
ANALIZA SLUČAJA: Vrijeme kada je proizvodnja čipova bila profitabilna	265
Globalizacija i nisko plaćeni rad	267
Antiglobalizacijski pokret	267
Preispitivanje trgovine i nadnica	268
Standardi rada i trgovinski pregovori	270
Ekološka i kulturna pitanja	270
WTO i nacionalna neovisnost	271

ANALIZA SLUČAJA: Alangovi rastavljači brodova	272
Sažetak	273

Treći dio Tečajevi i makroekonomija otvorenog gospodarstva 277

12 Računovodstvo nacionalnog dohotka i platna bilanca 278

Računi nacionalnog dohotka	280
Nacionalni proizvod i nacionalni dohodak.....	281
Amortizacija kapitala, međunarodni transferi i indirektni porezi na poslovanje.....	282
Bruto domaći proizvod	282
Računovodstvo nacionalnog dohotka za otvoreno gospodarstvo	283
Potrošnja	283
Investicije	283
Državne kupovine.....	284
Identitet nacionalnog dohotka za otvoreno gospodarstvo	284
Izmišljeno otvoreno gospodarstvo	285
Tekući račun i inozemna zaduženost.....	285
Štednja i tekući račun.....	287
Privatna i državna štednja.....	288
ANALIZA SLUČAJA: Smanjenje državnog manjka možda neće povećati suficit tekućeg računa	289
Računi platne bilance	291
Primjeri uparenih transakcija	292
Osnovni identitet platne bilance.....	294
Tekući račun, još jednom.....	294
Kapitalni račun.....	296
Financijski račun.....	296
Statistička diskrepancija.....	297
Transakcije službenim rezervama.....	297
ANALIZA SLUČAJA: Imovina i obveze najvećeg svjetskog dužnika	299
Sažetak	302

13 Tečajevi i devizno tržište: Imovinski pristup 306

Tečajevi i međunarodne transakcije	307
Domaće i inozemne cijene.....	307
Tečajevi i relativne cijene	309
Devizno tržište	310
Sudionici	310
Karakteristike tržišta	311
OKVIR: Priča o dva dolara	312
Spot i terminski tečajevi.....	314
Devizne zamjene	316
Ročnice i opcije	316
Potražnja za imovinom u stranoj valuti	316
Imovina i povrat na imovinu.....	317
Rizik i likvidnost	318
Kamatne stope	318
Tečajevi i povrati na imovinu.....	319
Jednostavno pravilo.....	321
Povrat, rizik i likvidnost na deviznom tržištu	322

Ravnoteža na deviznom tržištu	323
Kamatni paritet: Temeljni uvjet ravnoteže	323
Kako promjene tekućeg tečaja utječu na očekivane povrate	324
Ravnotežni tečaj	326
Kamatne stope, očekivanja i ravnoteža	328
Učinak promjena kamatnih stopa na tekući tečaj	328
Utjecaj promjenjivih očekivanja na tekući tečaj	330
Sažetak	330
Dodatak: Terminski tečajevi i pokriveni kamatni paritet	335

14 **Novac, kamatne stope i tečajevi** **338**

Definicija novca: Sažeti pregled	339
Novac kao sredstvo razmjene	339
Novac kao jedinica obračuna	339
Novac kao sredstvo pohrane vrijednosti	340
Što je novac?	340
Kako se određuje ponuda novca	340
Individualna potražnja za novcem	341
Očekivani povrat	341
Rizik	342
Likvidnost	342
Agregatna potražnja za novcem	342
Ravnotežna kamatna stopa: Međudjelovanje ponude	
i potražnje za novcem	343
Ravnoteža na tržištu novca	344
Kamatne stope i ponuda novca	346
Proizvodnja i kamatna stopa	347
Ponuda novca i tečaj – kratkoročno	347
Povezivanje novca, kamatne stope i tečaja	348
Ponuda novca SAD-a i tečaj dolar/euro	349
Europska ponuda novca i tečaj dolar/euro	350
Novac, razina cijena i tečaj – dugoročno	353
Novac i novčane cijene	353
Dugoročni učinci promjena ponude novca	354
Empirijski dokazi o ponudi novca i razini cijena	355
Novac i tečaj u dugom roku	355
Inflacija i dinamika tečaja	356
Kratkoročna rigidnost cijena naspram dugoročne fleksibilnosti cijena	357
OKVIR: Rast ponude novca i hiperinflacija u Boliviji	358
Trajne promjene ponude novca i tečaj	360
Prebačaj tečaja	362
ANALIZA SLUČAJA: Ponude novca, očekivanja i tečaj iračkog dinara	363
Sažetak	365

15 **Razine cijena i tečaj u dugom roku** **369**

Zakon jedne cijene	370
Parite kupovne moći	371
Odnos između PPP-a i zakona jedne cijene	372
Apsolutni PPP i relativni PPP	372
Model dugoročnog tečaja temeljen na PPP	373

Temeljna jednadžba monetarnog pristupa	373
Stalna inflacija, kamatni paritet i PPP	375
Fischerov učinak	376
Empirijski dokazi PPP-a i zakon jedne cijene.....	379
Objašnjavanje problema s PPP-om	381
Trgovinske barijere i nerazmjenjiva dobra	381
OKVIR: Mesnati dokazi zakona jedne cijene	382
Odstupanja od slobodne konkurencije	385
Razlike u obrascima potrošnje i mjerenje razine cijena	385
PPP u kratkom roku i u dugom roku	386
ANALIZA SLUČAJA: Zašto su razine cijena niže u siromašnijim zemljama?.....	387
Nakon pariteta kupovne moći: Opći model dugoročnih tečajeva.....	389
Realni tečaj.....	389
Potražnja, ponuda i dugoročni realni tečaj.....	391
OKVIR: Nefleksibilne cijene i zakon jedne cijene: dokazi	
iz skandinavskih Duty-Free trgovina	392
Nominalni i realni tečajevi u dugoročnoj ravnoteži	393
Međunarodne razlike u kamatnim stopama i realni tečaj.....	397
Realni kamatni paritet	398
Sažetak	399
Dodatak: Fischerov učinak, kamatna stopa i tečaj prema monetarnom	
pristupu s fleksibilnim cijenama	404

16 Količina proizvodnje i tečaj u kratkom roku **407**

Odrednice agregatne potražnje u otvorenom gospodarstvu.....	408
Odrednice osobne potražnje.....	409
Odrednice tekućeg računa.....	409
Kako promjene realnog tečaja utječu na tekući račun.....	410
Kako promjene raspoloživog dohotka utječu na tekući račun	411
Jednadžba agregatne potražnje	411
Realni tečaj i agregatna potražnja.....	411
Realni dohodak i agregatna potražnja	411
Kako se određuje količina proizvodnje u kratkom roku	412
Ravnoteža tržišta proizvoda u kratkom roku: Krivulja DD	414
Proizvodnja, tečaj i ravnoteža tržišta proizvoda	414
Izvođenje krivulje DD.....	415
Čimbenici koji pomiču krivulju DD	415
Ravnoteža tržišta imovine u kratkom roku: Krivulja AA	418
Proizvodnja, tečaj i ravnoteža tržišta imovine	419
Izvođenje krivulje AA	420
Čimbenici koji pomiču krivulju AA.....	421
Kratkoročna ravnoteža za otvoreno gospodarstvo:	
Povezivanje krivulja DD i AA.....	422
Privremene promjene monetarne i fiskalne politike	424
Monetarna politika	424
Fiskalna politika	425
Politike za održavanje pune zaposlenosti.....	426
Pristranost inflaciji i drugi problemi oblikovanja politike	427
Trajne promjene monetarne i fiskalne politike	428
Trajno povećanje ponude novca	429
Prilagodba trajnom povećanju ponude novca	430

Trajna fiskalna ekspanzija.....	431
Makroekonomske politike i tekući račun	433
Postepena prilagodba trgovinskih tokova i dinamika tekućeg računa	434
J-krivulja	434
OKVIR: Tečajevi i tekući račun.....	436
Tečajni prijenos (engl. pass-through) i inflacija	436
Sažetak	439
1. dodatak Međuvremenska trgovina i osobna potražnja	442
2. dodatak Marshall-Lernerov uvjet i empirijska procjena elastičnosti trgovine	444

17 Fiksni tečajevi i devizne intervencije 447

Zašto izučavati fiksne tečajeve?	448
Intervencija središnje banke i ponuda novca.....	449
Bilanca stanja središnje banke i ponuda novca.....	449
Devizna intervencija i ponuda novca.....	451
Sterilizacija.....	451
Platna bilanca i ponuda novca	452
Kako središnja banka fiksira tečaj.....	453
Ravnoteža deviznog tržišta u uvjetima fiksnog tečaja	453
Ravnoteža tržišta novca u uvjetima fiksnog tečaja	454
Grafička analiza.....	455
Stabilizacijske politike s fiksnim tečajem	456
Monetarna politika	456
Fiskalna politika	457
Promjene tečaja.....	458
Prilagodba promjenama fiskalne politike i tečaja.....	460
Platnobilančna kriza i bijeg kapitala	460
Upravljanje fluktuiranjem i sterilizirana intervencija	463
Savršena nadomjestivost imovine i neučinkovitost steriliziranih intervencija	463
OKVIR: Platnobilančna kriza 1998.-1999. u Brazilu	464
Ravnoteža deviznog tržišta u uvjetima nesavršene nadomjestivosti imovine	465
Učinci sterilizirane intervencije s nesavršenom nadomjestivošću imovine.....	466
Dokazi o učincima steriliziranih intervencija.....	467
Rezervne valute u svjetskom monetarnom sustavu	468
Mehanizam standarda rezervne valute	469
Asimetrični položaj rezervnog središta	470
Zlatni standard	470
Mehanizam zlatnog standarda	470
Simetrična monetarna prilagodba u uvjetima zlatnog standarda	471
Prednosti i nedostaci zlatnog standarda	472
Bimetalni standard	473
Zlatno devizni standard	473
Sažetak	474
1. dodatak Ravnoteža na deviznom tržištu s nesavršenom supstitabilnošću imovine.....	479
Potražnja	479
Ponuda.....	480
Ravnoteža.....	480
2. dodatak Vremenski trenutak platnobilančne krize	482

Četvrti dio	Međunarodna makroekonomska politika	485
18	Međunarodni monetarni sustav, 1870.-1973.	486
	Ciljevi makroekonomske politike u otvorenom gospodarstvu	487
	Unutarnja ravnoteža: puna zaposlenost i stabilnost razine cijena.....	487
	Vanjska ravnoteža: Optimalna razina tekućeg računa.....	488
	Međunarodna makroekonomska politika u uvjetima zlatnog standarda, 1870.-1914	491
	Začeci zlatnog standarda	491
	Vanjska ravnoteža u uvjetima zlatnog standarda	491
	Mehanizam cijena-tok kovanica	492
	«Pravila igre» zlatnog standarda: mit i realnost.....	493
	Unutarnja ravnoteža u uvjetima zlatnog standarda	493
	OKVIR: Hume protiv merkantilista	494
	ANALIZA SLUČAJA: Politička ekonomija tečajnih režima: sukob oko američkog monetarnog standarda tijekom 1890-ih	495
	Međuratne godine, 1918.-1939.	496
	Kratkotrajan povratak na zlato	496
	Međunarodna ekonomska dezintegracija.....	497
	ANALIZA SLUČAJA: Međunarodni zlatni standard i Velika kriza	498
	Brettonwoodski sustav i Međunarodni monetarni fond	499
	Ciljevi i struktura MMF-a.....	499
	Konvertibilnost i ekspanzija privatnih financijskih tokova.....	500
	Špekulativni tokovi kapitala i krize	501
	Analiza mogućnosti ekonomske politike u Brettonwoodskom sustavu	502
	Održavanje unutarnje ravnoteže.....	502
	Održavanje vanjske ravnoteže	503
	Politika promjene rashoda i politika zamjene rashoda.....	504
	Problem vanjske ravnoteže u Sjedinjenim Državama	506
	ANALIZA SLUČAJA: Pad i urušavanje Brettonwoodskog sustava	507
	Svjetska inflacija i prijelaz na fluktuirajuće tečajeve	510
	Sažetak	513
19	Makroekonomska politika i koordinacija u uvjetima fluktuirajućih tečajeva	516
	Slučaj za fluktuirajuće tečajeve	517
	Autonomija monetarne politike	517
	Simetrija	518
	Tečajevi kao automatski stabilizatori.....	519
	Slučaj protiv fluktuirajućih tečajeva	521
	Disciplina	521
	Destabilizirajuća špekulacija i poremećaji na tržištu novca.....	521
	Štetnost za međunarodnu trgovinu i investicije	522
	Nekoordinirane ekonomske politike.....	522
	Iluzija o većoj autonomiji.....	523
	ANALIZA SLUČAJA: Iskustvo s tečajevima između naftnih šokova, 1973.-1980.	523
	Makroekonomska međuovisnost u uvjetima fluktuirajućeg tečaja	524
	ANALIZA SLUČAJA: Dezinflacija, rast, kriza i recesija, 1980.-2005.	528
	Što je naučeno od 1973?	529
	Autonomija monetarne politike	533
	OKVIR: Zašto je Azija podržavala rekordni američki deficit na tekućem računu?	534

Simetrija.....	537
Tečaj kao automatski stabilizator.....	537
Disciplina.....	538
Destabilizirajuće špekulacije.....	538
Međunarodna trgovina i investicije.....	539
Usklađivanje politika.....	540
Jesu li fiksni tečajevi uopće opcija za većinu zemalja?.....	540
Upute za reforme.....	541
Sažetak.....	541
1. dodatak: Neuspjesi međunarodne koordinacije politika.....	545

20 Optimalna valutna područja i europsko iskustvo **548**

Kako se razvila europska jedinstvena valuta.....	549
Što je potaklo europsku monetarnu suradnju?.....	550
Europski monetarni sustav, 1979.-1998.....	551
Monetarna dominantnost Njemačke i teorija kredibiliteta EMS-a.....	552
Inicijativa EU „1992.“.....	552
Europska Ekonomska i monetarna unija.....	554
Euro i ekonomska politika u eurozoni.....	555
Maastrichtški kriteriji konvergencije i Pakt o stabilnosti i rastu.....	555
Europski sustav središnjih banaka.....	556
OKVIR: Oblikovanje i imenovanje nove valute.....	557
Revidirani tečajni mehanizam.....	558
Teorija optimalnih valutnih područja.....	558
Ekonomska integracija i koristi područja fiksnog tečaja: GG krivulja.....	559
Ekonomska integracija i troškovi područja fiksnog tečaja: LL krivulja.....	560
Odluka o pristupanju valutnom području: spajanje GG i LL krivulja.....	562
Što je optimalno valutno područje?.....	564
ANALIZA SLUČAJA: Je li Europa optimalno valutno područje?.....	565
Budućnost EMU-a.....	569
OKVIR: Koliko trgovine stvaraju valutne unije?.....	570
Sažetak.....	572

21 Globalno tržište kapitala: rezultati i problemi ekonomske politike **576**

Međunarodno tržište kapitala i dobiti od trgovine.....	577
Tri vrste dobitka od trgovine.....	577
Averzija prema riziku.....	578
Diverzifikacija portfelja kao motiv za međunarodnu trgovinu imovinom.....	579
Meni međunarodne imovine: Dug naspram vlasništva.....	580
Međunarodno bankarstvo i međunarodno tržište kapitala.....	580
Struktura međunarodnog tržišta kapitala.....	581
Rast međunarodnog tržišta kapitala.....	581
Offshore bankarstvo i offshore trgovina valutama.....	582
Rast eurovalutne trgovine.....	583
Važnost regulatornih asimetrija.....	584
Reguliranje međunarodnog bankarstva.....	585
Problem propasti banaka.....	585
Poteškoće u regulaciji međunarodnog bankarstva.....	587

Međunarodna regulatorna suradnja	588
ANALIZA SLUČAJA: Dan kada je svijet gotovo došao kraju	589
Kakvi su rezultati međunarodnog tržišta kapitala?.....	591
Veličina međunarodne diverzifikacije portfelja	592
Veličina intertemporalne trgovine.....	593
Onshore-offshore kamatni diferencijali	594
Učinkovitost deviznog tržišta	595
Sažetak	598

22 Zemlje u razvoju: rast, kriza i reforma **602**

Dohodak, bogatstvo i rast u svjetskom gospodarstvu	603
Jaz između bogatih i siromašnih.....	603
Je li se svjetski dohodovni jaz smanjio tijekom vremena?.....	604
Strukturna obilježja zemalja u razvoju	606
Zaduživanje i dug zemalja u razvoju	609
Ekonomija financijskih priljeva u zemlje u razvoju	609
Problem nemogućnosti izvršenja obveza	610
Alternativni oblici financijskih priljeva	612
Problem «Istočnog grijeha».....	614
Dužnička kriza 1980-ih	614
Reforme, priljevi kapitala i povratak krize	615
OKVIR: Jednostavna algebra moralnog hazarda	619
Istočna Azija: Uspjeh i kriza	619
Istočnoazijsko gospodarsko čudo.....	619
Azijske slabosti.....	620
OKVIR: Što je Istočna Azija učinila dobro?	621
Azijska financijska kriza	622
Preljevanje na Rusiju	624
ANALIZA SLUČAJA: Mogu li valutni odbori učiniti fiksne tečajeve	
vjerodostojnima?	625
Lekcije kriza u zemljama u razvoju	627
Reformiranje svjetske financijske „arhitekture”	629
Mobilnost kapitala i trilema tečajnog režima	629
„Preventivne” mjere.....	632
Nositi se s krizom.....	633
Nejasna budućnost	633
Razumijevanje globalnih kapitalnih tokova i globalne	
raspodjele dohotka: je li geografija sudbina?	633
Sažetak	637

Matematički dodaci **641**

Dodatak četvrtom poglavlju: Model faktorskih proporcija	642
Cijene faktora i troškovi.....	642
Osnovna jednadžba modela faktorskih proporcija	643
Cijene dobara i cijene faktora.....	644
Ponude faktora i proizvodnja	645
Dodatak petom poglavlju: Svjetsko gospodarstvo koje trguje	646
Ponuda, potražnja i ravnoteža.....	646
Svjetska ravnoteža.....	646
Proizvodnja i dohodak	646
Dohodak, cijene i korisnost.....	647

Ponuda, potražnja i stabilnost ravnoteže.....	648
Učinci promjena ponude i potražnje	650
Metoda komparativne statike.....	650
Gospodarski rast	651
Problem transfera	652
Carina.....	653
Dodatak šestom poglavlju: Model monopolističke konkurencije	655
Dodatak dvadeset prvom poglavlju: Averzija prema riziku i međunarodno razlučivanje portfelja.....	657
Analitički izvod optimalnog portfelja	657
Grafički izvod optimalnog portfelja	658
Učinci promjenjivih stopa povrata.....	660
Zahvale.....	664
Kazalo.....	665

